

Editöre Mektup

Pulmoner Hipertansiyon ile İlgili Literatüre Bir Bakış

Yrd.Doç.Dr Gülay ÖZKEÇECİ, Prof.Dr. Ersel ONRAT, Prof.Dr. Alaettin AVŞAR

Afyon Kocatepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Kardiyoloji Ana Bilim Dalı, Afyon

*Afyon Kocatepe Üniversitesi Ahmet Necdet Sezer Uygulama ve Araştırma Hastanesi Kardiyoloji Kliniği, Afyonkarahisar
Yazışma Adresi: Gülay Özkeçeci, Afyon Kocatepe Üniversitesi Ahmet Necdet Sezer Uygulama ve Araştırma Hastanesi Kardiyoloji Kliniği,
Afyonkarahisar. e-posta:gulayozkececi@yahoo.com
Geliş Tarihi: 08.02.2016 Kabul Tarihi: 08.04.2016

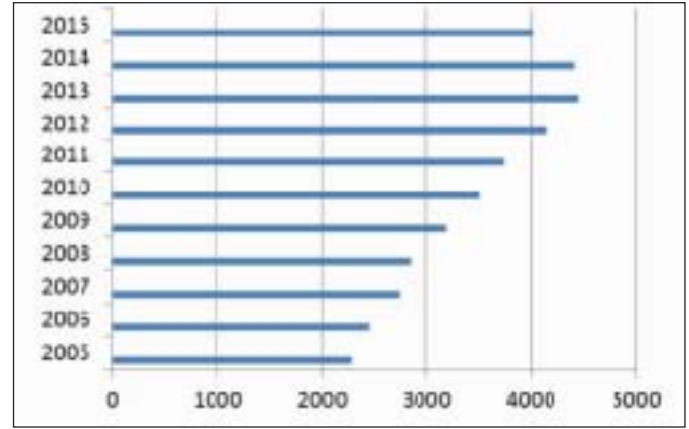
Pulmoner hipertansiyon nispeten nadir görülen, kronik, ilerleyici ve yaşamı tehdit eden bir hastalıktır.^{1,2} Sağ kalp kateterizasyonu ile ortalama pulmoner arter basıncınının 25 mmHg ve üzerinde olması ile tanı konulmaktadır.³ Görülme sıklığı ülkeden ülkeye değişiklik göstermektedir. Pulmoner hipertansiyon, başlangıçta belirti ve bulgu vermeden seyretmesine rağmen zaman içerisinde pulmoner arter basıncı ve pulmoner vasküler direncin ilerleyici olarak artmasıyla sağ kalp yetmezliği ve ani ölüm ile sonuçlanmaktadır.⁴ Gerek hastalığın malul edici bir durum olması, gerekse klinik seyir ve sonuçlarının kötü olması son yıllarda araştırmacıların bu hastalığa olan ilgisini arttırmıştır. Çok merkezli, büyük ölçekli çalışmalar pulmoner hipertansiyonun tedavisinde kullanılan bazı ilaçların geliştirilmesine büyük katkılar sağlamıştır. Pulmoner hipertansiyona özgü ilaçların kullanılması ile bu hastalarda önemli semptomatik düzeltilmeler, hatta beklenen yaşam sürelerinde artışlar bildirilmiştir.⁵

Bizim bu makalede amacımız, pulmoner hipertansiyon ile ilgili 2005 ve 2015 yılları arasında ülkemizde ve tüm dünya ülkelerinde yapılan çalışma ve yayınlanan eserlerin yıllara, ülkelere ve dergilere göre dağılımlarını gözden geçirmektir.

Bu amaçla bilimsel dergi, kitap ve konferanslarda yayınlanan eserlere erişme bakımından en büyük veri tabanına sahip olan "Scopus (<https://www.scopus.com>)" tan yararlandık. Makale başlığı, anahtar kelime ve özet kısmına "Pulmoner hipertansiyon", yayın yılına "2005 ile 2015" yılları arasını, doküman olarak ise "hepsi" seçeneğini işaretleyerek arama yaptık.

Arama sonucunda toplam 37.768 adet doküman elde edildi. Yayınların yıllara göre dağılımları Şekil 1'de gösterilmiştir. Buna göre 2005 yılından 2013 yılına kadar yayın sayısının giderek arttığı, 2014 ve 2015 yıllarında hafif azalma eğiliminde olduğu izlenmiştir (Şekil 1).

Yayınların ülkelere göre dağılımına bakıldığında ilk sırada 12.164 yayın ile Amerika Birleşik Devletleri yer almaktadır. Türkiye ise 1014 yayın ile 12. sırada bulunmaktadır (Tablo 1). Bu yayınların yayınlandığı ilk 10 dergi Tablo 2'de verilmiştir.

Şekil 1: Pulmoner hipertansiyon ile ilgili 2005 ile 2015 yılları arasında yayınlanan yayınların yıllara göre dağılımı.

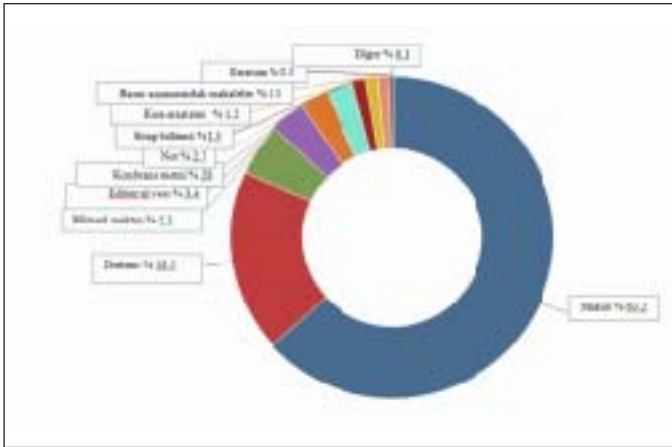
Tablo 1: Pulmoner hipertansiyon ile ilgili bilimsel yayınların ülkelere göre dağılımı (İlk 20 ülke)

Sıra	Ülkeler	Yayın sayısı (yüzde)
1	Amerika Birleşik Devletleri	12164 (% 32)
2	İngiltere	2874 (% 7,6)
3	Almanya	2557 (% 6,7)
4	Fransa	2131 (% 5,6)
5	İtalya	2077 (% 5,5)
6	Çin	1911 (% 5)
7	Japonya	1898 (% 5)
8	Kanada	1663 (% 4,4)
9	İspanya	1189 (% 3,1)
10	Hollanda	1066 (% 2,8)
11	Hindistan	1053 (% 2,8)
12	Türkiye	1014 (% 2,7)
13	Avusturya	857 (% 2,2)
14	İsviçre	838 (% 2,2)
15	Belçika	755 (% 2)
16	Brezilya	713 (% 1,9)
17	Polonya	571 (% 1,5)
18	Avusturya	506 (% 1,3)
19	Güney Kore	497 (% 1,3)
20	Yunanistan	428 (% 1,1)

Tablo 2: Yayınların en sık yayınlandığı ilk 10 dergi

Sıra	Dergi adı	Yayın sayısı
1	Chest	609
2	European Respiratory Journal	519
3	International Journal of Cardiology	493
4	Circulation	438
5	American Journal of Respiratory and Critical Care Medicine	434
6	Annals of Thoracic Surgery	363
7	American Journal of Physiology Lung Cellular and Molecular Physiology	334
8	Plos One	274
9	Journal of Heart and Lung Transplantation	270
10	Journal of Thoracic and Cardiovascular Surgery	263

Yayınlanan tüm eserlerin yayın türüne bakıldığında ilk sırada %63,2 oranıyla araştırma makalelerini, 2. sırada ise %18,5 oranıyla derleme türünde yazıları görmekteyiz (Şekil 2). Yayın dili bakımından en çok İngilizce (%88) tercih edilmektedir, Türkçe ise 20. sırada bulunmaktadır (Tablo 3).

Şekil 2: 2005 ve 2015 yılları arasında pulmoner hipertansiyon ile ilgili yayınlanan eserlerin yayın türü

Tablo 3: Pulmoner hipertansiyon ile ilgili 2005 ve 2015 yılları arasında yapılan yayınların yayın dilleri

Sıra	Yayın dili	Yayın sayısı	%
1	İngilizce	33,258	% 88
2	Çince	844	% 2,2
3	İspanyolca	779	% 2
4	Almanca	778	% 2
5	Fransızca	735	% 1,9
6	Japonca	438	% 1,1
7	Portekizce	271	% 0,7
8	Rusça	234	% 0,6
9	Polonya dili	230	% 0,6
10	Türkçe	195	% 0,5

Pulmoner hipertansiyon ile ilgili en çok yayın yapan ilk 10 yazar Tablo 4'te gösterilmiştir.

Tablo 4: Pulmoner hipertansiyon ile ilgili en çok yayını bulunan 10 yazar

Sıra	Yazarlar	Eser sayısı
1	Humbert ve arkadaşları	419
2	Simonneau ve arkadaşları	287
3	Sitbon ve arkadaşları	182
4	Ghofrani ve arkadaşları	166
5	Naeije ve arkadaşları	153
6	Montani ve arkadaşları	152
7	Hoepfer ve arkadaşları	144
8	Seeger ve arkadaşları	134
9	Jais ve arkadaşları	124
10	Vonk-Noordegraaf ve arkadaşları	121

Bu veriler ışığında, başta Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere gelişmiş ülkeler pulmoner hipertansiyon ile ilgili yayın sayısı bakımından ilk sıralarda yer almaktadır. Ülkemiz ise bu sıralamada ilk 10 ülke arasına girememiştir. Bu eserlerin yayınlanmasında en çok tercih edilen dergilere bakıldığında, Amerika ve Avrupa dergileri ilk sıralarda yer aldığı görülmektedir. İlk on dergi arasında Göğüs Hastalıkları, Kardiyoloji, Göğüs ve Kalp Cerrahisi dergileri bulunmaktadır. Yayın dili olarak İngilizce beklendiği gibi ilk sırada yer almaktadır. Türkçe ise en çok tercih edilen ilk on dil arasına girmeyi başarmıştır.

Ülkemiz, son on yıl içerisinde pulmoner hipertansiyon ile ilgili yayın sayısı bakımından çok kötü durumda değildir. Ancak, son yıllarda üzerinde yoğun çalışmaların yürütüldüğü bu alanda, daha fazla çalışmalar yapmak ülkemizin de bilime sağlayacağı katkılar bakımından önemlidir.

Kaynaklar

1. Rubin LJ. Primary pulmonary hypertension. N Engl J Med 1997;336:111-7.
2. Farber HW, Loscalzo J. Pulmonary arterial hypertension. N Engl J Med 2004;351:1655-65.
3. Badesch DB, Champion HC, Sanchez MA et al. Diagnosis and assessment of pulmonary arterial hypertension. J Am Coll Cardiol 2009;54:55-66.
4. McLaughlin VV, Presberg KW, et al. American College of Chest Physicians. Prognosis of pulmonary arterial hypertension: ACCP evidence-based clinical practice guidelines. Chest 2004;126:78-92.
5. D'Alto M, Vitulo P. The SERAPHIN study. G Ital Cardiol (Rome) 2015; 16:6-10.